

ZACHODNIOPOMORSKI QUEST REGIONALNY

Spieszyć się nie musisz
- słuchaj ptaków śpiewu,
patrz, na skraju pola
jadą w ciągłym biegu
auta na drodze ekspresowej numer trzy.
Tam hałas i pośpiech,
tu – przyroda i ty.

I już jesteś na tyłach parku dworskiego.
Gdy nic ci nie broni dostępu do niego,
przejdź proszę ścieżkami – na północ (w prawo)
i niech to będzie udaną wyprawą.
Gdyby zaś droga zamknięta była,
to tu skrócona trasa questu właśnie się skończyła.
Półtora wieku temu park ten został zasadzony.
A dzisiaj, choć niestety bardzo jest zniszczony,
daje nam wyobrażenie założenia parkowego.
Może kogoś zachęcimy do odrestaurowania jego?
Miń dwór z zachowaniem ostrożności
i niech twa stopa tam nie zagości,
bo obiekt jest do remontu kapitalnego
i dziś nie wejdiesz niestety do niego.
Lecz obejdz budynek z lewej strony,
poszukaj daty, kiedy był postawiony.
I spójrz, jak od frontu był urządzony,
jak po paradnych schodach wchodzili,
ci, którzy tu kiedyś żyli.
Przejdź od dworu do wjazdowej bramy.
Sprawdź proszę, czy obok bramka jest uchylona?
Tutaj wędrówka nasza zakończona.

Przez bramkę lub bramę wrócisz do miejsca, z którego zaczęliśmy wędrówkę. Jeżeli brama i bramka będą zamknięte – musisz wrócić tą samą trasą, którą tu przyszedłeś.

KRZYŻÓWKA

Wykorzystując informacje zdobyte podczas wędrówki, odgadnij hasła i wpisz je w krzyżówkę na sąsiedniej stronie. Rozwiązanie podpowie ci, co niegdyś otaczało kościół.

1. Z niej wybudowano górne partie ścian kościoła.
2. Strzeże wejścia na teren przyspalcowy od strony kościoła.
3. Siedziba parafii, do której należy kościół.
4. Ród, który był właścicielem dworu w 1829 r.
5. Święty, patron kościoła.
6. Styl, w jakim wybudowano dwór w Swochowie.
7. Rozciąga się na tyłach dworu.
8. Siedziba powiatu, na którego terenie leży Swochowo.

Gdzie to jest?

Swochowo – wieś w północno-zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim. Powiat pyrzycki, gmina Bielice.

Jak dojechać?

– Z drogi ekspresowej S3 - zjazd na wysokości Gardna lub Parnicy.

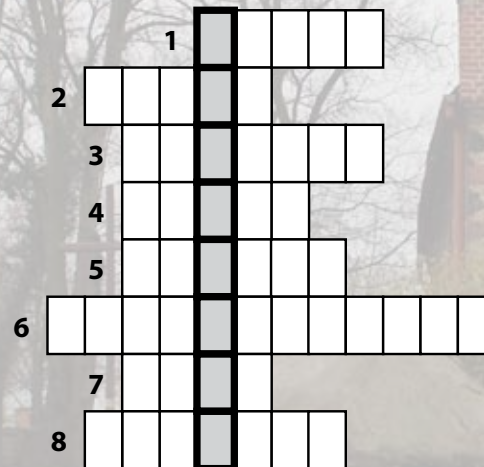
Początek questu:

W centrum wsi, pod krzyżem obok kościoła.

Czas przejścia: ok. 60 min

Opiekun wyprawy:

Stowarzyszenie „WIR” – Wiejska Inicjatywa Rozwoju
Rynek Staromiejski 5
73-110 Stargard
e-mail: wir-igd@wp.pl
www.wir-igd.org.pl
tel. 91 578 43 78

Projekt questu: Małgorzata Duda
Opracowanie trasy: Małgorzata Duda, Tomasz Duda
Tekst: Małgorzata Duda
Zdjęcia: Tomasz Duda
Rysunki: Lidia Lalak-Szawiel

Quest powstał na zlecenie Stowarzyszenia „WIR”
- Wiejska Inicjatywa Rozwoju - 2018 r.

Wydawca: dudowie.pl Małgorzata Duda

SWOCHOWO

kamienie pamięci i drzewa

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Publikacja opracowana na zlecenie Stowarzyszenia „WIR”
- Wiejska Inicjatywa Rozwoju, współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach „Wsparcia dla rozwoju lokalnego
w ramach inicjatywy LEADER”, objętego PROW na lata 2014-2020.

W centrum wsi Swochowo quest nasz zaczynamy. Śladów dawnych stąd mieszkańców dzisiaj poszukamy. Pierwsze wieści o Swochowie już sprzed wielu wieków mamy, bowiem w starych dokumentach ród de Swochow wzmiankowany już w czternastym wieku był. Najstarszym budynkiem we wsi jest kościół, pod którym wędrówkę dziś zaczynamy, a na początek jego otoczenie z wielką uwagą oglądamy. Tuż za krzyżem na trawniku głaz olbrzymi stoi. Kto i po co go tu postawił? Otóż, mili moi, jak w wielu innych pomorskich wsiach po pierwszej wojnie mieszkańcy we łzach – bo łzami swych chłopców optakiwali, którzy na wojnie życie postradali – taki im pomnik postawili i śmierć ich młodą upamiętnili.

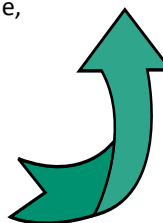
Wokół wielkiego kamienia mniejsze w kręgu stoją, mrozu ni wiatru, ani upału strażnicy ci się nie boją. Spróbuj odczytać zmarłych nazwiska, które natura powoli zaciera, a potem idź w stronę świątyni i informacje nowe zbieraj.

Kościół w Swochowie z kamieni zbudowano, bo dużo na polach ich znajdowano. Wiele tych głazów i mniejszych kamieni łądogłód do nas przytransportował, gdy kilkanaście tysięcy lat temu od Skandynawii na południe wędrował. Kościół salowy jest, prosty w kształcie, na planie prostokąta wybudowany, ale od szesnastego wieku do dziś już kilka razy był przerabiany. Obejdź kościół od lewej strony i przyjrzyj się jego ścianie – widać, że kiedyś tu zrobiono powtórne murowanie i dawne okno cegłami zamknięte zostało, widocznie dla wiernych znaczenia nie miało.

Przez portal do środka wejść będziesz w stanie, gdy się umówisz wcześniej na zwiedzanie, albo przyjedziesz w takiej chwili, kiedy mieszkańcy się będą modlili podczas mszy albo nabożeństwa innego. Zwróć wtedy uwagę na coś dziwnego. Ołtarz w tym kościele ma daszek zachowany!

Bo on też kiedyś był przerabiany. Kiedy na Pomorzu religię protestancką wprowadzano, to w środku ołtarza ambony budowano, z których pastorowie kazania swe głosili. A w czasach katolickich wierni to zmienili. Ambony zdemontowano, by nie przeszkadzały, ale w nielicznych ołtarzach daszki (baldachimy) zostały.

Kościóły kiedyś były orientowane, czyli ołtarzem na wschód zwracane. Przyjrzyj się z zewnątrz wschodniej ścianie i popatrz, jakie to było budowanie, bo w górnej części, czyli szczycie, mistrzowie ozdoby gotyckie dali, które historycy zajmujący się sztuką blendami* naukowo nazwali.

***Blendy – rodzaj ślepego okna lub wnęki w ścianie, stosowana dla ozdoby.**

Z terenu kościelnego południową bramką idziemy i pod bramą pałacu teraz się zatrzymujemy. Przeczytaj proszę tabliczkę – znajdziesz tam informację o dworze, w tym historię i różne trudne słowa, które mogą ci się przydać, by krzyżówka gotowa na koniec wędrówki była i ten quest zdobyciem wiedzy zakończyła.

Idziemy teraz do głównej ulicy i na niej w prawo skręcamy. Pod numerami sześć i siedem budynki chronione przez konserwatora mamy.

Dom numer siedem jest zamieszkały. Przyjrzyj się, jak był budowany. Bo w części z przodu ludzie mieszkają, a w tylnej części schronienie mają lub mogą mieć zwierzęta hodowlane, lub zbiory tam mogą być przechowywane. Dom numer sześć jest częściowo zrujnowany, ale w połowie na świetlicę wyremontowany. Przyjrzyj się w starej części, co bliska jest zawalenia, jakie wspaniałe są tam zdobienia na drzwiach, co przez lata się zachowały, jakie tam smoki do dziś dotrwały, co z tyłu ogony jak rybnie mają, a z paszcz im języki aż cztery wystają!

Idź dalej, aż droga skręci w prawo i stąd na cmentarz zmierzaj żwawo. A na cmentarzu za bramą spojrz w lewo, czy zachowało się tam coś ciekawego? To stara część cmentarza, gdzie drzewa porośnięte bluszczu pnączami. Bluszcz się też zaopiekował pozostałymi tu nagrobkami. To ostatnie ślady ludzi, co przed laty tutaj żyli. Warto o nich wciąż pamiętać, bo to oni też tworzyli historię tych ziem i tej wsi, tak jak dziś ją tworzymy ja i ty. Z cmentarza wyjdź w lewo i idź polną drogą, aż dojdiesz do parku – noga za nogą.